

Ramme for tilsyn med dagtilbud

Hvidovre Kommune

Center for Børn og Familier

Godkendt af kommunalbestyrelsen, december 2022

Indhold

Indledning	1
Organiseringen af tilsynet.....	1
Pædagogisk tilsyn.....	2
Anmeldt pædagogisk tilsyn.....	2
Uanmeldt pædagogisk tilsyn	3
Løbende pædagogisk tilsyn.....	3
Handlemuligheder på baggrund af pædagogisk tilsyn	4
Øvrige tilsyn	4
Økonomisk tilsyn	4
Brandtilsyn.....	4
Bygningstilsyn.....	4
Hygiejnetilsyn	5
Legepladstilsyn.....	5
Tilsyn med sygefravær	5
Offentliggørelse af tilsyn	5
Lovgrundlag for tilsyn med dagtilbud	6

Indledning

I Hvidovre Kommune har vi fokus på, at alle børn lærer, trives, udvikler sig og dannes. Derfor vil vi have dagtilbud af høj kvalitet. Et af redskaberne til at understøtte kvalitetsudviklingen er kommunens tilsyn med dagtilbuddene.

Kommunens tilsynsforpligtigelse fremgår af dagtilbudsloven, og indebærer at kommunen skal føre pædagogisk tilsyn, tilsyn med de økonomiske forhold, brandtilsyn, bygningstilsyn, legepladstilsyn og hygiejnetilsyn. Tilsynsforpligtigelsen gælder alle kommunens dagtilbud, herunder dagplejen, de selvejende dagtilbud i kommunen samt private dagtilbud og pasningsordninger beliggende i kommunen.

I denne ramme for tilsyn beskrives det, hvordan Hvidovre Kommune udmønter sin tilsynsforpligtigelse. Rammen skal bidrage til at gøre det tydeligt for forældre, dagtilbuddenes ledelse og medarbejdere, hvori tilsynet består, hvordan det udføres og hvor ofte det gennemføres.

Rammen for tilsyn har særligt fokus på udførelsen af det pædagogiske tilsyn, fordi lovgivningen stiller en række krav til hvordan det pædagogiske tilsyn tilrettelægges, herunder at kommunens rammer for tilsynet skal beskrives og offentliggøres.

Organiseringen af tilsynet

Tilsynet udføres af relevante fagcentre i Hvidovre Kommune eller af eksterne med særlig ekspertise på området. Udover de lovpligtige tilsyn fører kommunen også tilsyn med dagtilbuddenes sygefravær.

Figuren nedenfor illustrerer hvordan tilsynet i Hvidovre Kommune er organiseret.

Pædagogisk tilsyn

Det pædagogiske tilsyn har til formål at sikre, at dagtilbuddene lever op til dagtilbudslovens bestemmelser, herunder den styrkede pædagogiske læreplan og til Hvidovre Kommunes mål og rammer for pædagogisk kvalitet, som fremgår af kommunens kvalitetsstrategi på området. Der er derfor en tæt kobling mellem det pædagogiske tilsyn og den gældende kvalitetsstrategi.

I Hvidovre Kommune gennemføres der henholdsvis anmeldte og uanmeldte pædagogisk tilsyn hvert andet år. Det betyder, at der bliver ført pædagogisk tilsyn med alle dagtilbud minimum én gang årligt.

I Hvidovre Kommune er det de pædagogiske konsulenter i Center for Børn og Familier, der gennemfører pædagogisk tilsyn i dagtilbuddene.

Rammen for det pædagogiske tilsyn er gældende for alle dagtilbud; kommunale daginstitutioner, den kommunale dagpleje, selvejende daginstitutioner og private daginstitutioner. Udover det pædagogiske tilsyn med den kommunale dagpleje fører kommunens dagplejepædagoger henholdsvis tilsynsbesøg og udviklingsbesøg hos dagplejerne ca. hver 6.-8. uge. Dagplejepædagogerne fører ligeledes tilsyn med de private pasningsordninger minimum fire gange årligt.

Nærværende rammebeskrivelse udmøntes i en procedurebeskrivelse og en række faste skabeloner, der understøtter hele tilsynsproceduren. Det sikrer, at tilsynene er karakteriseret ved systematik, ensartethed, gennemsigtighed og tydelighed, hvilket understøtter lovgivningens intentioner om uvildighed.

Tilsynsrapporten fra de enkelte pædagogiske tilsyn offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside. På dagtilbuddet findes derfor både seneste tilsynsrapport fra det anmeldte og uanmeldte pædagogiske tilsyn. De pædagogiske tilsyn som helhed indgår i den politiske drøftelse af udviklingen af dagtilbudsområdet, som gennemføres i Børne- og Uddannelsesudvalget mindst hvert andet år.

Anmeldt pædagogisk tilsyn

Der føres anmeldte pædagogisk tilsyn hvert andet år. Det er den pædagogiske konsulent, der varetager det kontinuerlige samarbejde med dagtilbuddet i form af bl.a. vejledning og sparring med dagtilbudsledelsen, der fører det anmeldte pædagogiske tilsyn. Dette sker bl.a. for at understøtte kontinuiteten og at det pædagogiske tilsyn bidrager til at udvikle kvaliteten.

Det anmeldte pædagogiske tilsyn baserer sig på foreliggende data om dagtilbuddet, herunder kvantitative data om bl.a. andelen af pædagoger, resultater af trivselsvurderinger og sprogvurderinger mv., skriftligt materiale, input fra dagtilbuddet og den tilsynsførende pædagogiske konsulents observationer af hverdagen i dagtilbuddet.

Som led i tilsynet gennemfører den pædagogiske konsulent et observationsbesøg, hvor alle dagtilbuddets afdelinger besøges. Observationer sker med baggrund i en fast observationsramme.

Herefter gennemføres en tilsynssamtale, der sikrer, at der sker en kvalificeret refleksion og dialog om alle tilgængelige data. I tilsynssamtalen deltager den tilsynsførende pædagogiske konsulent, dagtilbudsledelsen, medarbejderrepræsentanter og repræsentanter fra forældrebestyrelsen (hvis muligt).

På baggrund af tilsynet udarbejdes en tilsynsrapport, der bl.a. indeholder stamdata om dagtilbuddet, en konklusion med en samlet vurdering af dagtilbuddet, herunder om dagtilbuddet lever op til dagtilbudsloven og hvorvidt der er forhold, der giver anledning til bekymring eller alvorlig bekymring.

Afslutningsvis indeholder rapporten aftaler om opfølgning og evt. iværksættelse af skærpet tilsyn og udarbejdelse af handleplan i de tilfælde, hvor der er konstateret forhold, der giver anledning til bekymring eller alvorlig bekymring.

Bekymring og alvorlig bekymring

Den tilsynsførende pædagogiske konsulent skal på baggrund af tilsynet vurdere, om kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold giver anledning til bekymring eller alvorlig bekymring. Det beror på en konkret, faglig vurdering.

Vurderingen baserer sig på observationer, den kontekst hvori den givne observation er foretaget, sammenhængen mellem den observerede praksis og det skriftlige materiale fra dagtilbuddet, herunder den styrkede pædagogiske læreplan, udviklingen fra seneste tilsyn samt den efterfølgende dialog med dagtilbudsledelsen om det forhold, der kan give anledning til bekymring eller alvorlig bekymring.

Bekymring og alvorlig bekymring kan både relatere sig til enkelte stuer/grupper/afdelinger eller dagtilbuddet som helhed, herunder de pædagogiske medarbejdere som rollemødelere. Alvorlig bekymring vil ofte udspringe af observationer, der relaterer sig til børnenes trivsel og relationerne mellem børn og pædagogiske medarbejdere.

Den pædagogiske konsulent giver dagtilbudslederen besked om en bekymring eller alvorlig bekymring umiddelbart efter den er konstateret. Forholdet indgår også i den efterfølgende tilsynssamtale.

Som afslutning på tilsynet afholdes en kvalitetssamtale med deltagelse af centerchefen i Center for Børn og Familier, dagtilbudsledelsen og den tilsynsførende pædagogiske konsulent. Formålet er at drøfte dagtilbuddets ressourcer og udviklingspunkter, konsolidere aftaler om evt. opfølgende tiltag samt konsolidere iværksættelse af skærpet tilsyn og handleplan i de tilfælde, det er relevant.

Tilsynsrapporten offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside efter afholdelsen af kvalitetssamtalen.

Uanmeldt pædagogisk tilsyn

I Hvidovre Kommune føres der uanmeldt pædagogisk tilsyn hvert andet år. Det uanmeldte pædagogiske tilsyn føres i det år, hvor der ikke er anmeldt pædagogisk tilsyn.

Det uanmeldte pædagogiske tilsyn er et fokuseret tilsyn. Det betyder, at det uanmeldte tilsyn fokuserer på delelementer i den pædagogiske praksis. Det kan fx være et udvalgt kommunalt prioriteret fokusområde (fra områdets kvalitetsstrategi) eller elementer fra den styrkede pædagogiske læreplan.

Fokus for det uanmeldte tilsyn er det samme for alle dagtilbud i en periode, og kan fx udspinge af mønstre og tendenser, der ses i resultaterne af de anmeldte pædagogiske tilsyn, eller på baggrund af fælles drøftelser i kredsen af dagtilbudsledere.

Med henblik på at understøtte uvildigheden i tilsynsopgaven føres det uanmeldte pædagogiske tilsyn af en anden pædagogisk konsulent end den, der varetager det anmeldte pædagogiske tilsyn.

Proceduren for det uanmeldte pædagogiske tilsyn er, at den tilsynsførende pædagogiske konsulent gennemfører et uanmeldt observationsbesøg. Observationsbesøget omhandler det valgte fokusområde, og sker på baggrund af observationsramme. Observationsrammen er kendt på forhånd, så systematik, gennemsigtighed, ensartethed og tydelighed opretholdes også i det uanmeldte tilsyn.

Herefter gennemføres en tilsynssamtale. Den afvikles på baggrund af observationsbesøget, og sikrer, at der sker en kvalificeret refleksion og dialog om alle tilgængelige data. Tilsynssamtalen har deltagelse af den tilsynsførende pædagogiske konsulent og dagtilbudsledelsen. Da tilsynssamtalen gennemføres med en kortere planlægningshorisont, deltager medarbejderrepræsentanter og en repræsentant fra bestyrelsen, hvis det er muligt.

Afslutningsvis skriver den tilsynsførende pædagogiske konsulent en tilsynsrapport på baggrund af tilsynet. Tilsynsrapporten omhandler det udvalgte fokusområde, og forholder sig til evt. opfølgende tiltag og hvorvidt der er forhold, der giver anledning til bekymring eller alvorlig bekymring.

Tilsynsrapporten offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Der afvikles ikke kvalitetssamtale ved de uanmeldte tilsyn. Hvis der konstateres forhold, der giver anledning til bekymring eller alvorlig bekymring, planlægges dog et opfølgingsmøde med deltagelse af centerchefen, dagtilbudsledelsen og den tilsynsførende pædagogiske konsulent.

Udover de ordinære uanmeldte pædagogiske tilsyn kan uanmeldt pædagogisk tilsyn forekomme i følgende situationer:

- Center for Børn og Familier bliver bekendt med forhold i et dagtilbud, der gør, at der efter konkret vurdering er behov for at gennemføre et uanmeldt pædagogisk tilsyn.
- Der er ved det anmeldte pædagogiske tilsyn konstateret forhold, der giver anledning til bekymring eller alvorlig bekymring. I disse tilfælde skal der bl.a. iværksættes skærpet tilsyn. Dette indebærer bl.a. et uanmeldt pædagogisk tilsyn.

Handlemuligheder på baggrund af pædagogisk tilsyn

Afhængig af konklusionen på det pædagogiske tilsyn er der forskellige handlemuligheder.

Aftaler om udviklingstiltag og evt. support til disse

Dagtilbuddet og den tilsynsførende pædagogiske konsulent kan træffe aftale om udviklingstiltag eller lignende. Der er mulighed for, at den pædagogiske konsulent eller en anden fagprofessionel indgår i et samarbejde med dagtilbuddet om de aftalte tiltag.

Skærpet tilsyn ved bekymring

Hvis det på baggrund af det anmeldte eller uanmeldte pædagogiske tilsyn vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til bekymring, skal der iværksættes skærpet tilsyn.

På tilsynssamtalen aftales det hvornår der senest skal være rettet op på det eller de forhold, der giver anledning til bekymring. Det aftales endvidere, hvilken support fra Center for Børn og Familier eller andre fagpersoner i kommunen, der er behov for i den forbindelse. Aftalerne konsolideres på kvalitetssamtalen.

Center for Børn og Familier gennemfører indenfor en aftalt tidsramme et uanmeldt tilsyn i dagtilbuddet, der fokuserer på det eller de forhold, der giver anledning til bekymring.

Skærpet tilsyn og handleplan ved alvorlig bekymring

Hvis det på baggrund af det anmeldte eller uanmeldte pædagogiske tilsyn vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til alvorlig bekymring, skal der iværksættes skærpet tilsyn og udarbejdes en handleplan.

Det er dagtilbudslederen, der i dialog med den tilsynsførende pædagogiske konsulent, udarbejder forslag til handleplan. Handleplanen indeholder en beskrivelse af de konkrete tiltag, der sættes i værk, hvornår de sættes i værk, på hvilke tidspunkter der følges op og hvad opfølgningen består af udover et uanmeldt pædagogiske tilsyn. Dagtilbudslederen har ansvaret for at orientere forældrebestyrelsen og give den mulighed for at komme med bemærkninger.

Handleplanen indgår i kvalitetssamtalen med centerchefen og aftalerne konsolideres i forbindelse med denne samtale. Evt. bemærkninger fra forældrebestyrelsen skal derfor foreligge til kvalitetssamtalen. På kvalitetssamtalen aftales det endvidere, hvilken support fra Center for Børn og Familier eller andre fagpersoner i kommunen der er behov for i den forbindelse.

Center for Børn og Familier følger op på handleplanen og gennemfører et uanmeldt tilsyn i dagtilbuddet indenfor en aftalt tidsramme, der fokuserer på det eller de forhold, der giver anledning til alvorlig bekymring

Øvrige tilsyn

Økonomisk tilsyn

Der føres økonomisk tilsyn med de kommunale dagtilbud. Det sker via en gennemgang af de månedlige budgetopfølgninger, som foretages af Center for Børn og Familier. Såfremt der er forhold, der kræver særlig opmærksomhed drøfter centerchefen og dagtilbudslederen dagtilbuddets forbrug i forhold til dagtilbuddets budget og øvrige vilkår. Centerchefen kan bede dagtilbuddet om at udarbejde en handleplan, hvis der er behov for det.

Der føres økonomisk tilsyn med de selvejende dagtilbud i forbindelse med den årlige aflæggelse af regnskab for dagtilbuddet. Ved over- eller underforbrug skal dagtilbuddets bestyrelse redegøre for, hvordan forbruget tilpasses de budgetmæssige forudsætninger.

Kommunen fører ikke økonomisk tilsyn med private dagtilbud.

Brandtilsyn

Hovedstadens Beredskab har ansvaret for at gennemføre brandtilsyn, som udføres af en certificeret brandinspektør, og baserer sig på retningslinjer og forskrifter fra Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut (DBI).

Brandinspektøren udarbejder en rapport på baggrund af tilsynet, som sendes til dagtilbuddet. Dagtilbuddet skal herefter udbedre evt. mangler. Dagtilbuddet kan gå i dialog med Center for Trafik og Ejendomme om dette.

Brandtilsyn gennemføres en gang om året i alle dagtilbud.

Bygningstilsyn

Bygningstilsynet gennemføres af Center for Trafik og Ejendomme, og har fokus på den generelle bygningsmæssige stand, tekniske installationer og klimaskærm. Behov for forbedringer mv. indgår i kommunens generelle proces for vedligeholdelse af bygninger.

Der gennemføres bygningstilsyn ca. hvert andet år med de kommunale dagtilbud og i de selvejende dagtilbud, hvor kommunen har ansvaret for driften af bygningen. I øvrige dagtilbud føres ikke bygningstilsyn, da disse dagtilbud selv er ansvarlig for deres bygninger.

Hygiejnetilsyn

Hygiejnetilsynet udføres af Sundhedsplejen, og baserer sig på Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne og sundhed i daginstitutioner.

Hvis der er forhold, der skal rettes op på, skal dagtilbuddet udarbejde en handleplan. Sundhedsplejen sender handleplanen til den pædagogiske konsulent i Center for Børn og Familier til orientering.

Ved Sundhedsplejens næste hygiejnetilsyn indgår opfølgning på handleplanen. Ved meget kritisable forhold, der ikke bringes i orden, kan Sundhedsplejen rette henvendelse til Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst.

Der gennemføres hygiejnetilsyn en gang om året i alle dagtilbud.

Legepladstilsyn

Legepladstilsynet udføres af en certificeret legepladsinspektør. Tilsynet baserer sig på kravene i Dansk Standard/Europæisk Norm DS/EN 1176 af 2008, som er de alment anerkendte krav på dette område.

På baggrund af legepladstilsynet afleverer legepladsinspektøren en rapport over legepladssens tilstand og sikkerhed samt forslag til forbedringer til Center for Børn og Familier. Hvis der er forhold, som skal udbedres indledes dialog mellem Center for Børn og Familier og dagtilbuddet.

Der gennemføres legepladstilsyn en gang om året i alle kommunale og selvejende dagtilbud. Der gennemføres ikke legepladstilsyn i private dagtilbud.

Tilsyn med sygefravær

Der gennemføres tilsyn med sygefraværet via udtræk fra kommunens fraværsregistrering, som Center for Børn og Familier gennemgår. Hvis der er dagtilbud, hvor sygefraværet er højere end 5 pct., skal dagtilbuddet udarbejde en handleplan for at nedbringe sygefraværet, jf. kommunens sygefraværspolitik. Tilsynet med sygefravær sker kvartalsvis.

Der føres kun tilsyn med sygefraværet i de kommunale dagtilbud.